

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing GC nr. 2021/021 van 2 april 2021

INLEIDENDE SAMENVATTING

Sociale toeslag en schooltoeslag – Geboorte nieuw kind in een eenoudergezin – Feitelijke gezinsvorming – Verblijf in huis in het buitenland – Scheiding van tafel en bed – Controle door Sociale inspectie- en begeleidingsdienst – Processen-verbaal politie en besluit arbeidsauditoraat

Inzake de sociale toeslag en de schooltoeslag meent de Geschillencommissie dat er sprake is van feitelijke gezinsvorming bij een eenoudergezin (met scheiding van tafel en bed). Na de geboorte van een derde kind wordt onderzoek ingesteld. De feitelijke gezinsvorming wordt bewezen geacht op basis van het verslag van de gezinsinspecteur, het politieverhoor en het besluit van het arbeidsauditoraat.

**OPGROEIEN REGIE
GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET**

**BESLISSING
NR. 2021/021**

2 april 2021

REPERTORIUMNR. GC/20/A0061

INZAKE : Mevrouw

- Verzoekster –

TEGEN : , met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop

Gelet op de beslissing van verwerende partij d.d. 11 mei 2020;

Gelet op het verzoekschrift ingediend per e-mail d.d. 12 mei 2020 bij de Geschillencommissie;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 28 september 2020 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 2 april 2021 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat de heer ..., echtgenoot van verzoekster, en verzoekster, in persoon aanwezig zijn op de zitting van 2 april 2021;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet op de zitting van 2 april 2021 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak

Verzoekster, geboren in Roemenië op, zelfstandige in de tuinaanleg, woont met haar drie kinderen, kind 1, (°..... 2004), kind 2 (°..... 2006) en kind 3 (°..... 2019) in Ze is gehuwd met de heer ..., uitkeringsgerechtigde invalide, met de Hongaarse nationaliteit. In

2017 kocht de heer ... een huis in Hongarije. Na zijn verhuis naar het buitenland werd het derde kind geboren op 2019.

Sedert oktober 2007 ontvangt verzoekster gezinsbijslagen van verwerende partij in toepassing van de Algemene Kinderbijslagwet. Sinds februari 2017 werd een sociale toeslag voor langdurig zieken en invaliden betaald, wegens de invaliditeit van de heer ... die het statuut van rechthebbende had. Verzoekster kon deze toeslag krijgen omdat enkel haar inkomsten als alleenstaande bijslagtrekkende onderzocht werden en niet te hoog waren.

Ingevolge de geboorte van het derde kind, werd een controle aan huis uitgeschreven door de Sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket; dit is een standaardprocedure bij eenoudergezinnen waar nog een kind wordt geboren.

Op heden is verzoekster alleen ingeschreven in het Rijksregister samen met haar kinderen. De heer ... is op dit moment niet in het Rijksregister ingeschreven.

Tijdens bepaalde periodes was hij op het adres van verzoekster ingeschreven sedert 24 juni 2016 (datum van hun huwelijk):

- ingeschreven van 24 juni 2016 tot 22 september 2017;
- op 22 september 2017 liet hij zich uitschrijven (naar het buitenland) tot 26 februari 2018;
- ambtshalve ingeschreven (op vraag van de politiediensten) op het adres van verzoekster van 26 februari 2018 tot 21 juni 2018;
- van 21 juni 2018 tot heden liet hij zich weer uitschrijven.

Het verzoek van verzoekster is gericht tegen de beslissing van verwerende partij van 11 mei 2020 waarbij een **bedrag van 4.217,41 euro wordt teruggevorderd voor de periode van juli 2018 tot april 2020 wegens frauduleus handelen**. Gedurende die periode zou volgens de verwerende partij namelijk ten onrechte de verhoogde kinderbijslag omwille van de hoedanigheid van invalide van de heer ... onder de AKBW (later overgegaan in de sociale toeslag in toepassing van het Groeipakketdecreet) en de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor het schooljaar 2019-2020 voor de kinderen 1 en 2 zijn betaald, terwijl verzoekster sedert 21 februari 2018 zou samenwonen met de heer ..., vader van haar drie kinderen, ondanks zijn afschrijving in juni 2018 naar het buitenland.

Verwerende partij stelt dat bedrag voor 100% te zullen inhouden op de verschuldigde kinderbijslag gedurende de volgende maanden.

Verzoekster tekent op 12 mei 2020 beroep aan bij de Geschillencommissie tegen de beslissing van verwerende partij.

Verzoekster stelt dat de heer sedert december 2017 in Hongarije woont. Zij vraagt dan ook om de beslissing van verwerende partij te vernietigen.

3. Standpunt van verzoekster

In het verzoekschrift d.d. 12 mei 2020 stelt verzoekster het volgende:

'De Heer ... woont sinds december 2017 te ... in Hongarije.

Blijkbaar heeft ene of andere agent (wijkpolitie) hem ambtshalve terug ingeschreven in april 2018.

In juni is de Heer ... zich terug gaan uitschrijven vermits hij nog steeds in Hongarije woont en dit tot op heden.

Blijkbaar heeft de Politiezone Regio ... een PV opgestart op 14 april 2019 waaruit zou blijken dat hij in België woont.

*Ikzelf en de Heer ... zijn in December 2019 hiervoor verhoord door de politiediensten van
De Heer ... heeft als bewijsmateriaal de nutsfacturen aan het dossier laten toevoegen en eveneens
een 70-tal aankoopbewijzen die hij had bijgehouden van de Hongaarse winkels.
Waar het dossier zich nu bevindt weet ik niet daarvoor zult u contact moet opnemen met het hoofd
van de wijkagenten van de politie Regio*

*Ik ben dan ook de mening toegedaan dat de genomen beslissing totaal ten onrechte is gebeurd.
De Heer ... woont nog steeds in Hongarije.'*

4. Standpunt van verwerende partij

Per e-mail van 29 januari 2021 ontving de Geschillencommissie het standpunt van verwerende partij:

*'..... betaalt de gezinsbijslag voor de kinderen 1 (°.....2004) en 2 (.....2006) aan
mevrouw ... sedert oktober 2007. Vanaf februari 2017 werd de sociale toeslag voor langdurig zieken
en invaliden betaald.*

*Deze sociale toeslag werd na de transitie naar het Groeipakket verdergezet (overgangsmaatregelen),
mevrouw ... zou alleen wonen volgens het Rijksregister. Op 2019 bevalt mevrouw ... van
kind 3. Zoals voorgeschreven bij eenoudergezinnen die een sociale toeslag ontvangen, maar waar
alsnog een kind wordt geboren, wordt een controle uitgeschreven.*

*Uit deze controle (zie bijlage), en na vaststellingen door de politie (zie pv in bijlage) dd 15 april 2019
kan worden vastgesteld dat mevrouw ... wel degelijk samenwoont met de heer ... , en dit vanaf 21
februari 2018.*

*Het debet wordt als fraude bestempeld, en betekend op 11 mei 2020 (zie bijlage) voor een bedrag van
4217,41 euro. De periode waarover de sociale toeslag wordt teruggevorderd loopt van juli 2018
(trimestrialisering) tot en met april 2020.*

Op basis van deze elementen blijft ... bij zijn beslissing, en handhaaft de terugvordering.'

5. Standpunt van de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket)

Op 11 augustus 2020 gaf de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) het volgende antwoord op de vraag van verzoekster:

*'Vanaf 21 februari 2018 werd vastgesteld dat je een feitelijk gezin vormt met je echtgenoot. en
diende de sociale toeslag berekend te worden op basis van jullie beiden inkomsten. Er werd
een terugvordering opgemaakt. Je bent hiermee niet akkoord.*

Reglementering

*Via huisbezoeken bij de gezinnen wordt door de Sociale inspectie- en begeleidingsdienst van
het VUTG nagegaan of het Groeipakketdecreet wordt nageleefd. De dienst gaat na of
de administratieve situatie overeenstemt met de realiteit. De vaststellingen in het verslag zijn
door beëdigd sociaal inspecteurs opgesteld. De uitbetaler moeten rekening houden met de*

vaststellingen van de inspecteurs.

Een feitelijk gezin is een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier. Wanneer het feitelijk gezin is vastgesteld, vormen beide personen ook de inkomstenkern voor het bepalen van het gezinsinkomen.

Artikel 1 van het BVR Handhaving stelt dat fraude: de inbreuken van niveau 1 en niveau 2 zijn, vermeld in artikel 137 en artikel 138 van het Groeipakketdecreet van 27 april 2018.

Onjuiste of onvolledige verklaringen afleggen om ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verkrijgen of te behouden wordt aanzien als fraude. Op het ogenblik dat de fraude wordt vastgesteld vordert de uitbetaler het onverschuldigde bedrag terug. Wanneer het debet een gevolg is van nalatigheid, verzuim of fraude door de sociaal verzekerde mag het onverschuldigde bedrag ingehouden worden aan 100 % op de toekomstige gezinsbijslagen.

Concreet in jouw dossier

Naar aanleiding van een huisbezoek door de Sociale inspectie- en begeleidingsdienst werd vastgesteld dat je huwelijkspartner, en vader van je kinderen, deel uitmaakt van je gezin sedert 21 februari 2018. Hierdoor diende je uitbetaler je recht op de sociale toeslag te herzien.

Op basis van jullie gezinsinkomens was er geen recht op de sociale toeslag van juli 2018 tot en met januari 2019. Voor de periode van maart tot en met september 2019 werd het bedrag voor je jongste kind herzien en was er slechts recht op een sociale toeslag van 61,20 EUR i.p.v. 81,60 EUR. Vanaf oktober 2019 kon de sociale toeslag niet meer worden vastgesteld doordat de inkomsten van je echtgenoot voor het kalenderjaar 2017 niet gekend zijn.

Je uitbetaler vorderde een bedrag van 4.217,41 EUR terug. Op de verschuldigde gezinsbijslag werd reeds een bedrag van 1.011,42 EUR ingehouden aan 100%.

'Ik besluit dat je uitbetaler het dossier correct heeft behandeld.'

6. Beoordeling in rechte

6.1. In casu gaat het geschil over het feit of verzoekster al dan niet samenwoont met de heer ... in de periode vanaf juli 2018 tot en met april 2020 en aldus al dan niet recht had op verhoogde kinderbijslag wegens langdurige ziekte of invaliditeit/sociale toeslagen en de schooltoeslag voor de twee oudste kinderen 1 en 2.

De Geschillencommissie is enkel bevoegd om te oordelen over de periode vanaf 1 januari 2019 tot en met 30 april 2020.

Hierbij dient eerst en vooral vermeld te worden dat beiden gehuwd zijn, wat niet blijkt uit het verzoekschrift. Op basis van het verzoekschrift zou het kunnen lijken dat er onenigheid was als oorzaak van de feitelijke scheiding, en dat de heer ... daarom uit het huis getrokken is. Uit het ganse dossier, het verslag van het verhoor van de controle aan huis, als van de processen-verbaal van de politiediensten, blijkt dat er geen intentie is om uit elkaar te gaan, wordt de heer ... voorgesteld als de partner, spreekt hij over 'mijn vrouw', enz. Nergens wordt duidelijk wat de reden is waarom hij

een huis gekocht heeft in Hongarije en waarom hij daar zoveel maanden per jaar zou verblijven, als hij in België een gezin met drie jonge kinderen heeft. Tegen de politiediensten verklaarde hij hierover dat hij daar uitrust.

De Geschillencommissie wijst bovendien op de rechten en plichten van gehuwden, meer bepaald op artikel 213 Burgerlijk Wetboek *'Echtgenoten zijn jegens elkaar tot samenwoning verplicht; zij zijn elkaar getrouwheid, hulp en bijstand verschuldigd.'* Deze bepaling is dwingend van toepassing op alle echtgenoten.

6.2. Overgangsregeling: wettelijke bepalingen / sociale toeslag

6.2.1. Hierbij dient vooreerst te worden opgemerkt dat de verhoogde kinderbijslag wegens de hoedanigheid van langdurig zieke of invalide (art. 56, §2 *juncto* art. 50ter AKBW) niet meer als dusdanig bestaat sinds de invoering van het Groeipakket op 1 januari 2019. Het Groeipakket voorziet daarentegen in een verruimde regeling van sociale toeslagen voor alle gezinnen met beperkte inkomsten, ongeacht hun socio-professioneel statuut.

Met het oog op het uitwerken van een overgangsregeling was het niet wenselijk om het onder de kinderbijslagreglementering bestaande systeem van inkomensselectiviteit te behouden (één inkomensgrens en koppeling aan het socio-professionele statuut), zoals dat werd toegepast in het kader van de toeslag voor de langdurige zieken en arbeidsongeschikten, en tegelijk voor andere kinderen van eenzelfde gezin, die zijn geboren na 1 januari 2019, een ander systeem toe te passen (met twee inkomensgrenzen en los van het socio-professionele statuut). De toekenning van de sociale toeslag wordt voor ieder kind afhankelijk gesteld van de in artikel 18 Groeipakketdecreet opgenomen inkomensgrenzen, zonder dat er voor de toekenning van deze toeslag dus nog rekening wordt gehouden met het socio-professionele statuut.

6.2.2. Aangezien de kinderen 1 en 2 geboren zijn voor 1 januari 2019, dient er rekening te worden gehouden met de overgangsbepalingen in het Groeipakketdecreet betreffende het recht op een sociale toeslag vanaf 1 januari 2019 **voor de maanden januari en februari 2019**. (Door de geboorte van het derde kind op 8 februari 2019, wordt het dossier ingekanteld in het Groeipakket vanaf 1 maart 2019).

Artikel 222 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

"§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden van artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 3° op voorwaarde dat er in het gezin van zijn bijslagtrekkende of begunstigen een derde of volgend rechtgevend kind bij komt vanaf 1 januari 2019, dat recht geeft op de gezinsbijslagen, vermeld in boek 2, deel 1, titel 3 tot en met 5.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene Kinderbijslagwet, en bedraagt:

1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;

2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;

3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro;

§2. Het bedrag van de toeslag, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 1°, wordt verhoogd tot 100,86 euro voor het betrokken rechtgevend kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als de bijslagtrekkende of de begunstigden van de kinderbijslag voor dat rechtgevend kind in aanmerking komt of komen voor de toeslag voor langdurig zieken en arbeidsongeschikten en mindervaliden, vermeld in artikel 50ter juncto artikel 56, §2, artikel 56quinquies, §1, en artikel 57, eerste lid, van de Algemene kinderbijslagwet.

De Vlaamse Regering breidt de toepassing van het eerste lid uit tot andere personen dan de bijslagtrekkende of begunstigden, op voorwaarde dat die andere personen een gezin vormen met het rechtgevend kind.

(...)

(...)

(...)

§3. Het bedrag van de toeslag, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 3° wordt verhoogd tot 23,43 euro voor de betrokken kinderen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als de bijslagtrekkende of begunstigde van de kinderbijslag voor die rechtgevend kinderen in aanmerking komt voor de toeslag voor eenoudergezinnen, vermeld in artikel 41 van de Algemene Kinderbijslagwet.

(...)"

Artikel 210, §§1 en 2 van het Groeipakketdecreet bepalen:

'Een rechtgevend kind dat geboren is voor 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan.

(...)

§2. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag overeenkomstig paragraaf 1, blijft recht geven op de kinderbijslag, zoals die bestond binnen de groepering rond de bijslagtrekkende op 31 december 2018, overeenkomstig artikel 42 van de Algemene kinderbijslagwet.

(...)'

Artikel 42 AKBW (rangbepaling) bepaalde tot en met 31 december 2018:

§ 1. Voor de bepaling van de rang, bedoeld bij de artikelen 40, 42bis, 44, 44bis en 50ter wordt rekening gehouden met de volgorde van geboorten van de kinderen, die rechtgevend zijn krachtens deze wet.

6.2.3. Uit de voormelde bepalingen van artikel 222, §1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet, blijkt dat voor kinderen geboren voor 1 januari 2019, er in het Groeipakket vanaf 1 januari 2019 aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 18, tweede lid, 1° (twee kinderen) en 3° (derde kind geboren na 1 januari 2019 zoals in casu) Groeipakketdecreet. Het bedrag van de toeslag wordt bovendien nog verhoogd indien de bijslagtrekkende (of begunstigde) in aanmerking komt voor de toeslag op grond van artikel 50ter AKBW: dit is het geval indien de rechthebbende de hoedanigheid van invalide had.

Aangezien de Geschillencommissie bevoegd is vanaf 1 januari 2019 dient in casu voor het deel van de vordering van verzoekster dat betrekking heeft op de periode januari 2019 tot april 2020, te worden onderzocht of er recht is op een sociale toeslag binnen het Groeipakket.

Artikel 18 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

'Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevend kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met 2 rechtgevendende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro ontvangen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan 2 rechtgevendende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevendende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.

(...)'

Artikel 56, §2, AKBW (verhoogde kinderbijslag voor langdurig zieke of invalide) bepaalde tot en met 31 december 2018 het volgende:

'§2. Kinderbijslag tegen de bij artikel 40 bepaalde bedragen, verhoogd met de bijslagen bepaald in artikel 50ter wordt verworven door:

2° de in § 1, 2°, 3°, 4° bedoelde werknemer of werknemster (bedoeld wordt de door ziekte of ongeval getroffen werknemer), vanaf de zevende maand van het tijdvak bestaande uit arbeidsongeschiktheid.'

Artikel 50ter AKBW bepaalde het volgende:

De bedragen, vermeld in artikel 40, worden voor de kinderen van een arbeidsongeschikte werknemer of zelfstandige, bedoeld in artikel 56, § 2, (...):

1° 74,94 EUR voor het eerste kind;

2° 21,59 EUR voor het tweede kind;

3° 3,79 EUR voor het derde kind en voor elk volgend kind. Wanneer de toeslag evenwel verschuldigd is aan een bijslaatrekkende bedoeld in artikel 41, eerste en tweede streepje, bedraagt de toeslag 17,41 EUR.

Voor de kinderen worden dus de bedragen uit de overgangsregeling betaald, inclusief de sociale toeslag aan het bedrag van artikel 50ter AKBW. In tabelvorm ziet dit er vanaf januari 2019 zo uit (bezorgd door verwerende partij):

januari 2019:

Kind 2	Basis	93,93		
	Sociaal	102,88		
	Leeftijd	49,86		
		246,67		
Kind 1	Basis	173,8		
	Sociaal	29,64		
	leeftijd	49,86		
		253,30		

6.2.4. Bepalen van het gezinsinkomen

Op basis van het voormelde artikel 18 Groeipakketdecreet is het recht op de sociale toeslag afhankelijk van de inkomsten van het gezin.

Bij Besluit van de Vlaamse Regering is bepaald wat moet worden verstaan onder het begrip 'gezin' voor het toetsen van de inkomsten (cf. artikelen 1, 2°, 2 en 3 van het Besluit van 21 september 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag, hierna BVR Sociale Toeslagen).

Aldus wordt een feitelijk gezin gedefinieerd als: *“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier”* (artikel 1, 2° BVR Sociale toeslagen). Hierbij kan al opgemerkt worden dat deze definitie identiek is aan het BVR Selectieve participatietoeslagen.

Het samenwonen blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister (art. 3, §1 BVR Sociale Toeslagen).

Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door hetzij:

1° een controle door de gezinsinspecteur;

2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

3° (...)

4° (...)

Om het gezinsinkomen van verzoekster te bepalen, dient er dus eerst te worden bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden.

Hierbij dient nog eens herhaald te worden dat verzoekster en de heer ... gehuwd zijn op 24 juni 2016 en tot op heden niet uit de echt gescheiden zijn, noch die intentie hadden op het moment van de vermeende inbreuken, gezien de geboorte van hun derde kind op 8 februari 2019.

Voor de berekening van de inkomsten van het gezin wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigen voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen. Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is. (artikel 2, §1 BVR Sociale Toeslagen).

Het aldus bekomen gezinsinkomen moet vervolgens getoetst worden aan de toepasselijke inkomensgrenzen om zo te bepalen of er recht is op een sociale toeslag.

6.3. Algemene wettelijke bepalingen betreffende de selectieve participatietoeslag voor leerlingen

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoeslagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet¹ bepaalt verder:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

In casu is er geen betwisting omtrent de nationaliteitsvoorwaarden of de pedagogische voorwaarden (art. 24, eerste lid, 1° en 2° Groeipakketdecreet) zodat er enkel verder dient te worden ingegaan op de financiële voorwaarden (art. 24, eerste lid, 3° Groeipakketdecreet).

6.3.1. Financiële voorwaarden: vaststelling gezinsinkomsten – feitelijke gezinsvorming _

De bepalingen van artikel 37, eerste lid Groeipakketdecreet stellen over de financiële voorwaarden vooreerst dat:

*“Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelage leerling, wordt uitgegaan van de **inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.**”*

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet verduidelijkt de ratio legis daarvan als volgt:

“Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)

Het begrip “inkomsten” voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip “inkomsten” voor de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen.”

Artikel 3, §1 en §2, eerste t.e.m. vierde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (verder BVR Selectieve participatietoelagen genoemd) bepalen:

‘§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan

wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder feitelijk gezin: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.

(...)

Als de persoon, vermeld in het tweede en derde lid, samenwoont met verschillende niet-verwante personen tot en met de derde graad, wordt hij geacht een feitelijk gezin te vormen met de volgende personen, in afdalende volgorde:

1° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, getrouwd is als vermeld in artikel 3, §1, 16°, van het decreet van 27 april 2018;

2° de andere ouder van het kind;

3° de persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd;

4° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, verklaart samen de kinderen op te voeden;

5° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, het langst samenwoont.”

Uit deze bepalingen blijkt bijgevolg dat voor de vaststelling van de gezinsinkomsten rekening dient te worden gehouden met de inkomsten van de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald en desgevallend van de persoon met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt, daaronder begrepen met wie hij gehuwd is (wat zelfde woonplaats en gemeenschappelijke kinderen veronderstelt).’

Vervolgens bepalen artikel 3, §2, achtste en laatste lid voormeld BVR bepalen:

‘Als het samenwonen, vermeld in het eerste lid, niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1° een controle door de gezinsinspecteur;

2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, samenwoont.

De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de persoon aan wie de selectieve participatietoelag wordt uitbetaald, samenwoont met een persoon die aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

1° een persoon met wie hij een gemeenschappelijk kind heeft;

2° een persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd.’

6.4. Gezinsinspectie: nagaan of er sprake is van feitelijke gezinsvorming

Aangezien verzoekster sedert 21 juni 2018 alleen staat ingeschreven in het Rijksregister met haar kinderen, blijkt er op basis van het domicilie geen samenwoning met de heer Nochtans is ze met hem gehuwd op 24 juni 2016 en nooit uit de echt gescheiden; er werd zelfs op 8 februari 2019 een derde kind geboren tijdens de periode dat verzoekster alleen ingeschreven stond in het Rijksregister.

Op basis van art. 9, tweede lid, 1° van het BVR Sociale Toeslagen dient er in elk geval een herevaluatie van de sociale toeslag te gebeuren naar aanleiding van de geboorte van het kind

Om reden hiervan werd dan ook op 2 april 2019 een onaangekondigde controle aan huis uitgevoerd door de gezinsinspecteur door de Sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket. De heer ... was op het moment van deze controle aanwezig. Volgende verklaringen van verzoekster (loopt enigszins door elkaar met verklaringen van de heer ...) werden in het verslag van het verhoor genoteerd:

'... woont in Hongarije, hij heeft daar een huis gekocht in 2017. Begin 2018 was er een geschil met de bureaus omtrent een gemeenschappelijke muur. De politie is hier thuis geweest zonder hemzelf bekend te maken en deze man had mij gezien. Vervolgens heeft hij mij bij ... ingeschreven, dit was echter niet de bedoeling. Dit heeft geduurd tot juni tot we hier achter kwamen. We hebben contact opgenomen met de stad en zij hebben ons geïnformeerd. ... heeft een weekend per maand bezoekrecht, normaal gezien in het begin van de maand. ... is invalide, hij krijgt een uitkering vanuit België. In Hongarije heeft hij geen inkomsten. Hij is gevallen deze zaterdag en gaat naar de specialist in België. Er is geen gezamenlijke bankrekening. Wij hebben een LATrelatie. Op ... zijn invaliditeit wordt beslag gelegd door de ziekenkas, dit bedrag wordt dan rechtstreeks op de rekening van mijn vrouw (letterlijke woorden) gestort.(...) ... krijgt een invaliditeitsuitkering sinds 2006 tot op heden. Verzoekster is eigenaar van de woonst, maar de lening wordt door ... betaald. ... heeft samengewoond met ... tot 4 december 2017, op mijn Hongaars paspoort staat deze datum van inschrijving, ik laat u deze datum zien.'

(...)

Verdere bevindingen van de gezinsinspecteur:

'In de keuken en living hangen verschillende foto's van In de twee badkamers zijn er (...) verzorgingsproducten voor mannen. Het bed van ... is beslapen langs twee kanten en er is een dressing terug te vinden met verschillende kleren voor mannen. verklaarde op zolder te slapen, het bed hier, met dekbed van Mega Mindy, is opgemaakt en niet beslapen.'

Het proces-verbaal werd op vraag van verzoekster door de gezinsinspecteur aan haar voorgelezen. Zij heeft niet aangegeven dat zij niet wenste te ondertekenen en heeft aangegeven dat ze geen kopie wenste te verkrijgen van het verslag van de controle.

Op basis van deze vaststellingen heeft de gezinsinspecteur per e-mail op 9 april 2019 gemeld aan het arbeidsauditoraat te dat *'er vermoedens zijn dat de gezinsbijslagen ten onrechte verkregen werden omdat het doorgegeven verblijfsadres en de gezinssamenstelling niet correct zijn. Daarom vragen wij u zo snel mogelijk een onderzoek in te stellen naar het hoofdverblijf en de gezinssamenstelling.'*

Verder wordt er nog door de gezinsinspecteur aan toegevoegd:

'de facturen voor de nutsvoorziening worden betaald door de zaak van

- ... is zelfstandige (tuinaanleg- en onderhoud), haar zaak heet ... bvba; is contactpersoon van deze BVBA. (Er wordt een uittreksel uit het B.S. aan toegevoegd waarop hij als zaakvoerder vermeld staat).

- de burens bevestigen dat hij woonachtig is bij ... , dat hij als tuinaanlegger tewerkgesteld is en dat er twee auto's op de oprit staan, waaronder een auto met aanhangwagen gevuld met tuinspullen.'

6.5. Onderzoek door de politiediensten

Vervolgens hebben de politiediensten verzoekster en haar echtgenoot tot twee keer toe uitgenodigd voor een verhoor, op 13 augustus 2019 en op 19 september 2019, waarop niet werd ingegaan.

Er werd bijkomend een buurtonderzoek verricht op 19, 22, 2 (waarschijnlijk wordt bedoeld 23) en 29 juli 2019 en alle burens bevestigden dat ... bijna altijd/dagelijks in de woning te verbleef en er daadwerkelijk zou verblijven /zijn hoofdverblijfplaats zou hebben.

Op 16 november 2019 nemen de politiediensten telefonisch contact op met de BVBA ... , waarbij de heer ... de telefoon beantwoordt. Hij beweert dat zijn advocaat contact zou hebben opgenomen met de politie om aan te geven dat hij niet aanwezig kon zijn op de twee verhoren. Noch een advocaat, noch de heer ... zelf namen vervolgens contact op met de politie. Het PV werd afgesloten op 30 november 2019.

Uiteindelijk volgt er toch een verhoor van beiden op 23 december 2019.

Daarin verklaart de heer ... dat hij '*minstens 10 van de 12 maanden per jaar in Hongarije verblijft en hij er 'op zijn positieven komt en daar uitrust'*.

Het arbeidsauditoraat besluit op basis hiervan in zijn brief van 14 februari 2020 gericht aan het Agentschap Uitbetaling Groeipakket: '*Uit deze PV's blijkt dat ... nog steeds woont op het adres te ... , dit reeds vanaf 21/02/2018, niettegenstaande hij vanaf 21/06/2018 terug op dit adres werd afgeschreven naar het buitenland. Gelieve mijn ambt uw beslissing mede te delen die ten gevolge hiervan zal genomen worden.'*

Volgens de Geschillencommissie zijn de belangrijkste elementen de volgende:

-er is een kind geboren nadat verzoekster als alleenstaande is ingeschreven in het Rijksregister;

-de heer ... was aanwezig tijdens de onaangekondigde controle op 2 april 2019 aan huis van de gezinsinspecteur;

- verzoekster spreekt tijdens het bezoek van een 'LATrelatie'; ze spreekt over 'partner' en 'bezoekrecht', nergens is sprake van ex-echtgenoten; nochtans heeft de heer ... het in een mail van 17.3.2018 aan de dienst bevolking over zijn ex-echtgenote. Deze verklaringen spreken elkaar tegen wat de geloofwaardigheid van het koppel niet ten goede komt. Zij zijn steeds gehuwd gebleven.

-de heer ... is zaakvoerder van de BVBA in tuinonderhoud, ze hebben dus samen financiële belangen;

- de heer ... betaalt de lening af van het huis, waarvan verzoekster eigenaar is;

-uit het buurtonderzoek van de gezinsinspecteur en van de politiediensten blijkt dat de heer ... bijna altijd/dagelijks aanwezig is; hij beweert nochtans ten aanzien van de politie 10 maanden per jaar in Hongarije te verblijven, maar het arbeidsauditoraat komt toch tot de conclusie dat hij 'nog steeds' bij zijn echtgenote woont;

-in de buurt heeft men weet van zijn activiteiten in de tuinaanleg en -onderhoud; de

Geschillencommissie vraagt zich af hoe dit te rijmen valt met het statuut van uitkeringsgerechtigde invalide (het RIZIV heeft dit dossier ook onderzocht zoals-blijkt uit de stukken van het auditoraat).

Opmerking

De Geschillencommissie heeft kennis genomen van de kasbonnen uit Hongarije en de nutsfacturen die de heer ... overmaakte: aangezien de heer ... inderdaad een huis heeft in Hongarije lijkt het logisch dat er daar inkopen gedaan worden, maar kan dit voor de Geschillencommissie niet opwegen tegen de andere bewijskrachtige elementen; ook de gezinsinspectie en de politie trekken er geen conclusies uit.

6.6. Verklaringen ter zitting – scheiding van tafel en bed

Ter zitting stelt de heer ... dat de echtgenoten in 2018 gescheiden zijn van tafel en bed d.m.v. een gerechtelijke procedure bij de rechtbank van eerste aanleg. Dit stuk werd per e-mail van 4 april 2021 nog bijgebracht: hieruit blijkt inderdaad dat de rechtbank van eerste aanleg te ... , afdeling ... vonnis verleend heeft op 4 juli 2018, zeggende voor recht dat het akkoord van partijen - dat er gekomen was omdat volgens beweringen van partijen, de 'verstandhouding ernstig verstoord was' - gevoegd bij het vonnis, gehomologeerd werd. Bij dit akkoord kwamen partijen overeen afzonderlijk verblijf te houden (verzoekster te ... , de heer ... in Hongarije); bleef het domicilie van de kinderen bij verzoekster; betaalde de heer ... onderhoudsbijdrage voor beide kinderen van 350 euro per kind per maand, en werd het gezamenlijk ouderlijk gezag uitgesproken.

De bepalingen uit het vonnis van 2018 worden echter tegengesproken door de geboorte van het derde kind (op 8.2.2019) en de controleprocedure, het verslag van de gezinsinspecteur (op 2.4.2019) en het politieverhoor (op 23.12.2019): al deze gebeurtenissen situeren zich daarna en spreken het vonnis tegen. Met andere woorden: de feitelijke situatie zoals vastgesteld door de bevoegde diensten bevestigen niet het vonnis i.v.m. scheiding van tafel en bed uit 2018.

De Geschillencommissie meent dat deze scheiding van tafel en bed dan ook vooral ingegeven werd om de onderhoudsbijdrage te officialiseren met het oog op fiscale voordelen. Dit zegt de heer zelf tijdens de zitting over de nieuwe procedure die verzoekster zal initiëren bij de rechtbank: *'Toen ... mij duidelijk maakte dat zij financieel niet rond kwam voor de kosten van ons derde kind, heb ik haar gezegd dat ze een officiële procedure moest opstarten.*

Ik ga namelijk niet vrijwillig alimentatie betalen want als ik geen vonnis heb dan kan dit niet in aanmerking genomen worden voor de belastingen.'

De Geschillencommissie meent dus op basis van de bevindingen van de gezinsinspecteur en op basis van de processen-verbaal van de politie en het definitieve besluit van het arbeidsauditoraat (dat uitdrukkelijk aan de uitbetalingsactor vroeg om inzake de kinderbijslag tot de passende maatregel te komen), dat er **ontegensprekelijk kan gesteld worden dat verzoekster en de heer ... sedert 21 februari 2018 samenwonen (en waarschijnlijk onafgebroken sedert het huwelijk op 24 juni 2016), en dat bijgevolg dus de officiële domiciliegegevens weerlegd worden overeenkomstig art. 3, §2 BVR Selectieve participatietoelagen.**

6.7. Toetsing aan de gezinsinkomsten

6.7.1. Sociale toeslag

Gelet op deze vaststelling van de Geschillencommissie, dient om na te gaan of er recht is op sociale toeslagen met ingang van 1 januari 2019, bijgevolg de inkomstenkern onderzocht te worden, zoals bepaald bij artikel 2 § 1 BVR Sociale Toeslagen, die gevormd wordt rond verzoekster en de heer ...

. Bij de berekening van het gezinsinkomen wordt nl. rekening gehouden met het inkomen van de begunstigde en dat van de persoon met wie de begunstigde een feitelijk gezin vormt.

Het toegelaten grensbedrag voor een gezin met twee kinderen is op jaarbasis 31.605,89 euro (art. 18, tweede lid, 1° Groeipakketdecreet).

Voor het recht op sociale toeslagen voor de kwestieuze periode, nl. van 1 januari 2019 tot en met februari 2019 dient het inkomen van 2016 te worden bekeken.

Artikel 7 BVR Sociale Toeslagen bepaalt nl. het volgende:

'§1. Het inkomen van het gezin, vermeld in artikel 4, wordt vastgesteld vóór het begin van een toekenningsjaar op basis van het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het toekenningsjaar begint, als die gegevens op dat ogenblik ter beschikking zijn.

(...)'

Een toekenningsjaar wordt als volgt gedefinieerd in artikel 1 BVR Sociale Toeslagen:

(...)

6° toekenningsjaar: de periode van 1 oktober tot en met 30 september van het volgende kalenderjaar.'

6.7.1.1. Periode 1 januari 2019 tot en met februari 2019

Toegepast op het concrete geval, dienen de inkomsten van 2016 worden getoetst om na te gaan of er recht was voor de kwestieuze periode van 1 januari tot en met februari 2019 (= deel van het toekenningsjaar dat loopt van 1 oktober 2018 t.e.m. 30 september 2019).

Volgens de fiscale fiche / aanslagbiljet van 2017 (inkomstenjaar 2016):

- blijkt verzoekster 16.565,60 euro als zelfstandige als inkomen te hebben en
- blijkt de heer ... 22.213,68 euro te hebben;

Het is dan ook de inkomensgrens in artikel 18, tweede lid, 1° Groeipakketdecreet die moet worden nagegaan:

'Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijks sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigten bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.'

Zoals hierboven reeds aangehaald, zijn de bedragen van de sociale toeslagen voor de kinderen 1 en 2 deze uit de overgangsregeling (zie supra nr. 6.2.)

Dit betekent dat er geen recht is op de sociale toeslag voor de kwestieuze periode, met ingang van 1 januari 2019 tot en met februari 2019, aangezien de inkomsten van verzoekster en haar partner van 2016 samen het toegelaten grensbedrag van 30.986,17 euro overschrijden waardoor er geen aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag.

6.7.1.2. Periode maart 2019 tot en met september 2019 : inkanteling in het Groeipakket

Op 8 februari 2019 wordt een derde kind geboren in het gezin van verzoekster.

Artikel 225, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet bepaalt:

*‘§1. De bijslagtrekkende voor het rechtgevende kind op 31 december 2018 blijft de bijslagtrekkende voor dat kind, tenzij een **wijziging in het ouderlijk gezag of in de opvoedingssituatie van het kind** zich voordoet. In dat geval worden de bepalingen voor de aanwijzing van de begunstigden en de regels van de uitbetaling overeenkomstig boek 2, deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, en boek 2, deel 4, titel 2, hoofdstuk 1, toegepast. De bepalingen van boek 2, deel 4, titel 2, hoofdstuk 3, zijn van toepassing zowel op de bijslagtrekkende als de begunstigde.’*

Artikel 228 Groeipakketdecreet bepaalt:

(...)

‘Een rechtgevend kind dat geboren is na 31 december 2018, geeft recht op gezinsbijslagen als vermeld in boek 2, deel 1.’

(...)

In de Bijlage 1 van 15 mei 2019 Toelichtingsnota 7 die handelt over de overschakeling van bijslagtrekkende naar begunstigde(n) wordt het volgende gezegd:

(...)

2. Van bijslagtrekkende(kern) naar begunstigde(n)kern

Onderstaande wijzigingen hebben invloed op alle gemeenschappelijke kinderen van de nieuwe begunstigde(n) voor het kind dat de wijziging met zich meebrengt, op voorwaarde dat (één van) beide(n) al begunstigde/bijslagtrekkende is voor deze gemeenschappelijke kinderen, alsook voor de kinderen die zij gezamenlijk opvoeden.

Iedere wijziging van bijslagtrekkende naar begunstigde(n) in de loop van de maand, heeft uitwerking vanaf de daarop volgende maand; ook wanneer de wijziging zich op de 1e dag van de maand voordoet.

In casu gebeurt de inschakeling in het Groeipakket dus vanaf 1 maart 2019.

Er is een overschakeling van bijslagtrekkende naar begunstigden als er één van onderstaande situatie zich voordoen:

1.(...)

2. Er is een wijziging in de opvoedingssituatie van het kind, waaronder:

Er komt een nieuw kind in het gezin. Onder een nieuw kind dat in het gezin komt, verstaan we zowel een nieuw geboren kind, een kind dat instroomt of een kind met een bestaand recht in het Groeipakket (nieuwe maatregel en overgangsmaatregel). Dit is niet noodzakelijk een eigen kind van de begunstigde(n).

Deze wijziging heeft impact in het gezin waar het kind komt, alsook in het gezin dat het kind verlaat. In het gezin waarin het kind komt: overschakeling voor de gemeenschappelijke kinderen van de nieuwe begunstigden voor het kind dat in het gezin komt en/of de kinderen die zij gezamenlijk opvoeden.

2.1 Algemeen principe

Kinderen opgevoed in het gezin van (een van) de ouders

De wijziging in de opvoedingssituatie van een kind brengt met zich mee dat er dient te worden overgegaan naar de regels en toepassingen van begunstigde(n), zoals beschreven in de artikelen 64 en 65 van het Groeipakketdecreet. Deze wijziging geldt eveneens voor het dossier van andere gemeenschappelijke kinderen die afstammen van de betrokken ouders en/of die zij gezamenlijk opvoeden voor wie (één van hen) bijslagtrekkende/begunstigde is.'

Toegepast op het concrete dossier betekent dit er een inkomstenkern gecreëerd wordt met daarin moeder en vader.

We geven hierna een overzicht van de bedragen die betaald werden vanaf maart 2019 voor de kinderen 2, 1 en 3:

Maart 2019

Kind 3	basis	163,20	
	sociaal	61,20	
		224,20	
Kind 2	Basis	93,93	
	Sociaal	102,88	
	leeftijd	49,86	
		246,67	
Kind 1	Basis	173,80	
	Sociaal	29,64	
	leeftijd	49,86	
		253,30	

Bijlage nr. 1 van 15 mei 2019 Toelichtingsnota 7 vervolgt verder:

'2.4 Bepaling gezinsgrootte

Bij de overschakeling van de bijslagtrekkende naar de begunstigenkern dient ook de gezinsgrootte te worden bepaald met het oog op het onderzoek naar en de betaling van de sociale toeslag. Deze gezinsgrootte heeft enkel een mogelijke impact op het recht op sociale toeslag (toepasselijke inkomensgrenzen en te betalen bedragen), wanneer minstens één van de kinderen recht heeft op de nieuwe bedragen van boek 2 (163,20 euro basisbijslag).(...)'

In casu moeten we dus door de geboorte van het derde kind rekening houden met de gezinsgrootte, nl. de 3 kinderen in het gezin.

Het is dan ook de inkomensgrens in artikel 18, tweede lid, 3° Groeipakketdecreet die moet worden nagegaan:

'Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigten bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.'

Dit is nl. de nieuwe inkomensgrens die ingevoerd is door het Groeipakketdecreet, om het toegelaten inkomensplafond te verhogen: indien men de grens van 30.386,52 euro overschrijdt, kan men een - weliswaar lagere - sociale toeslag genieten; deze inkomensgrens werd ingevoerd voor die gezinnen waarin een derde kind werd geboren nà 1 januari 2019, zoals in het voorliggend geval. Zoals reeds aangehaald, dienen opnieuw de inkomsten van het inkomstenjaar 2016 te worden nagegaan om na te gaan of er recht was voor de kwestieuze periode van maart tot en met september 2019 (= deel van het toekenningsjaar dat loopt van 1 oktober 2018 t.e.m. 30 september 2019).

Volgens de fiscale fiche / aanslagbiljet van 2017 (inkomstenjaar 2016):

- blijkt verzoekster 16.565,60 euro als inkomen te hebben en
- blijkt de heer ... 22.213,68 euro te hebben;

Dit betekent dat er enkel recht is op de sociale toeslag van 60 euro voor de kwestieuze periode, aangezien het inkomen van verzoekster en haar partner samen (= rond de 38.000 euro) in de inkomenscategorie valt tussen 30.386,52 en 60.000 euro.

De Geschillencommissie vestigt de aandacht op het feit dat de maand februari 2019 ontbreekt in de terugvorderingsbeslissing; het debet verspringt van januari 2019 naar maart 2019. Na bevraging door de Geschillencommissie hierover, is de uitleg van verwerende partij in een e-mail van 15 februari jl.:

'Voor kind 3 werd in eerste instantie de sociale toeslag betaald zoals voorzien in art 18, 2de lid 3°. Op aandringen van mevrouw werd later de sociale toeslag bijgesteld zoals bepaald in art 18, 2de lid, 2°. Zij voldeed op dat ogenblik wel degelijk aan de voorwaarden. Alhoewel op dat ogenblik wist dat er een onderzoek lopende was naar de feitelijke gezinsvorming hebben wij toch de hogere sociale toeslag bijgesteld, met de mededeling dat de gezinsinkomsten nog gecontroleerd zouden worden, en indien nodig teruggevorderd.

De bijpassing over februari 2019 werd echter niet uitgevoerd, en moet dus ook niet worden teruggevorderd. Waarom de bijpassing niet gebeurde kan ik niet achterhalen.'

De Geschillencommissie meent dat hier dient onderzocht te worden of toepassing kan gemaakt worden van artikel 92, tweede lid Groeipakketdecreet, nl. of de uitbetaler hier een fout zou begaan hebben door de hoogste sociale toeslag reeds toe te kennen.

Artikel 92 Groeipakketdecreet bepaalt immers:

'§1. Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.'

Uit de bewoordingen in de uitleg van verwerende partij aan de Geschillencommissie, blijkt dat men wist dat er een onderzoek naar domiciliefraude lopende was ('Alhoewel ... op dat ogenblik wist dat er een onderzoek lopende was'); toch voerde men de inkomenstoets alleen uit op het inkomen

van verzoekster zonder eveneens rekening te houden met het inkomen van de heer, aangezien er reeds een vermoeden was van de vorming van een feitelijk gezin.

Anderzijds meent de Geschillencommissie dat verzoekster zich er zeker rekenschap van kon geven dat er waarschijnlijk geen recht was op de hoogste sociale toeslag, aangezien het inkomen van haar partner niet in rekening werd gebracht tot dusver. Verzoekster wist dat het fraudeonderzoek lopende was, gezien het controleonderzoek aan huis, en er werd bijkomend nog eens naar verwezen in de brief van verwerende partij.

De Geschillencommissie meent dan ook dat de terugvordering van het verschil tussen de hoogste sociale toeslag en het tweede hoogste bedrag voor het kind 3 gegrond is voor de periode van maart tot en met september 2019.

6.7.1.3. Periode oktober 2019 – april 2020

Voor het recht op sociale toeslagen voor de periode vanaf oktober 2019 tot april 2020 dient het inkomen van het inkomstenjaar 2017 te worden bekeken.

Het toekenningsjaar hier loopt immers van oktober 2019 tot en met september 2020.

Blijkbaar zijn deze gegevens nog niet gekend en werden betrokkenen aangemaand om hun inkomsten mee te delen.

6.7.2. Selectieve participatietoeslag

Voor de kinderen 1 en 2 werd de selectieve participatietoeslag (=schooltoeslag) voor het schooljaar 2019-2020 betaald op 9 april 2019.

Art. 12. BVR Selectieve Participatietoeslagen bepaalt:

‘§1. De inkomsten, vermeld in artikel 7 tot en met 10, zijn de inkomsten die blijken uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint.’

Zoals hierboven aangehaald, is het inkomen van het inkomstenjaar 2017 van de heer niet gekend, reden waarom de schooltoeslag teruggevorderd wordt.

7. **Beslissing:**

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, beslist de Geschillencommissie om dit geschil ontvankelijk, doch **ongegron**d te beschouwen en te besluiten tot de vorming van een feitelijk gezin en aldus de terugvorderingsbeslissing van verwerende partij van 11 mei 2020 te bevestigen om de sociale toeslagen terug te vorderen voor de maand januari 2019, alsook het verschil tussen het

bedrag van de hoogste en van de tweede hoogste sociale toeslag voor de periode van maart 2019 tot en met september 2019 evenals de selectieve participatietoelagen voor de kinderen 1 en 2 voor het schooljaar 2019-2020.

De Geschillencommissie voegt er wel aan toe dat, indien betrokkenen nog de gevraagde inkomsten voorleggen, de sociale toeslagen voor de periode oktober 2019 tot en met april 2020 door verwerende partij nog onderzocht kunnen worden en er toch eventueel recht kan zijn op de selectieve participatietoelagen voor de kinderen 1 en 2 voor het schooljaar 2019-2020.

Aldus uitgesproken te Brussel op **2 april 2021**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en de heer Peter Keustermans (MyFamily), effectieve leden;

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

Door toepassing van het Decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wijzigt vanaf 18 april 2019 de naam van 'Kind en Gezin' in 'Opgroeien regie'.

De taken en opdrachten van het agentschap Kind en Gezin worden integraal overgenomen.

Vanaf de inwerkingtreding van het vermelde decreet van 1 maart 2019 wordt op alle officiële documenten de benaming 'Opgroeien regie' gebruikt.

De benaming Kind en Gezin wordt nog behouden in communicatie naar de ouders en voorzieningen om de herkenbaarheid en continuïteit van de dienstverlening te behouden.